

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**INFORMACIJA O MIKROKREDITNOM SISTEMU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SA STANJEM NA DAN 30.09.2011. GODINE**

Sarajevo, novembar 2011. godine

Sadržaj

1. UVOD.....	3
1.1. Podzakonski akti Agencije za poslovanje MKO.....	3
1.2. Trend poslovanja MKO u Federaciji BiH u III kvartalu 2011. godine.....	4
1.3. Potrebne mjere na nivou sektora s ciljem otklanjanja negativnih efekata poslovanja..	5
2. STRUKTURA MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA.....	6
2.1. Kadrovi	6
3. ANALIZA FINANSIJSKOG STANJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA MKO	7
3.1. Bilans stanja.....	7
3.2. Kapital	10
3.3. Kreditni portfolio	10
3.4. Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite	14
3.5. Bilans uspjeha	16
4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE	18

PRILOZI:

Prilog 1.	Osnovni podaci o MKO
Prilog 2.	Bilans stanja MKF
Prilog 3.	Bilans stanja MKD
Prilog 4.	Bilans uspjeha MKF
Prilog 5.	Bilans uspjeha MKD
Prilog 6.	Pregled doniranog kapitala MKF

GRAFIKONI:

Grafikon 1.	Iznos aktive MKO na dan 30.06.2011. godine u 000 KM
Grafikon 2.	Iznos bruto portfolija na dan 30.06.2011. godine u 000 KM
Grafikon 3.	Iznos kapitala MKO na dan 30.06.2011. godine u 000 KM
Grafikon 4.	Višak/manjak prihoda nad rashodima MKF, odnosno neto dobit/gubitak MKD na dan 30.06.2011. godine u 000 KM
Grafikon 5.	Prosječne ponderisane EKS na kratkoročne kredite prema izvještajima MKO u II kvartalu 2011. godine
Grafikon 6.	Prosječne ponderisane EKS na dugoročne kredite prema izvještajima MKO u II kvartalu 2011. godine
Grafikon 7.	Broj zaposlenih MKO na dan 30.06.2011. godine
Grafikon 8.	Fiksna aktiva i kapital u odnosu na ukupnu aktivu na dan 30.06.2011. godine
Grafikon 9.	Ukupna potraživanja po otpisanim kreditima u odnosu na bruto portfolio MKO na dan 30.06.2011. godine
Grafikon 10.	Portfolio u riziku preko 30 dana na dan 30.06.2011. godine

1. UVOD

Zakonom o mikro kreditnim organizacijama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 59/06) (ZoMKO) uređuje se osnivanje, registriranje, djelatnost, oblik organizovanja, poslovanje, način upravljanja, prestanak rada i nadzor poslovanja mikro kreditnih organizacija (MKO), odnosno mikro kreditnih fondacija (MKF) i mikro kreditnih društava (MKD) u Federaciji BiH. Nadležnosti Agencije za bankarstvo Federacije BiH (Agencija) nad ovim poslovima propisane su Zakonom o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/96, 27/98, 20/00, 45/00, 58/02, 13/03, 19/03, 47/06, 59/06 i 48/08) i internim aktima Agencije, a svi navedeni poslovi obavljaju se u okviru Sektora za nadzor poslovanja mikro kreditnih organizacija.

1.1. Podzakonski akti Agencije za poslovanje MKO

Poslovanje MKO bliže se uređuje podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od Upravnog odbora Agencije i uputstvima za poslovanje MKO usvojenim od direktora Agencije.

Odluke Agencije za poslovanje MKO	Službene novine Federacije BiH
1. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje dozvole za rad mikro kreditnoj fondaciji nastaloj promjenom oblika mikro kreditne organizacije	27/07
2. Odluka o uslovima i postupku izdavanja i oduzimanja dozvole za rad i drugih saglasnosti mikro kreditnim organizacijama	27/07 i 46/11
3. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje dozvole za rad i saglasnosti za sticanje vlasničkih udjela ulaganjem i prijenosom imovine mikro kreditne fondacije	27/07
4. Odluka o nadzoru poslovanja mikro kreditnih organizacija	27/07
5. Odluka o obliku i sadržaju izvještaja koje mikro kreditne organizacije dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i rokovima izvještavanja	27/07
6. Odluka o visini i načinu formiranja i održavanju rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikro kreditnih organizacija	27/07
7. Odluka o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite	27/07, 46/09 i 46/11
8. Odluka o ostalim općim uslovima za poslovanje mikro kreditne organizacije	27/07
9. Odluka o uslovima i načinu postupanja mikro kreditne organizacije po prigovoru klijenta	32/10
10. Odluka o naknadama koje se za rad mikro kreditne organizacije plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH	46/11

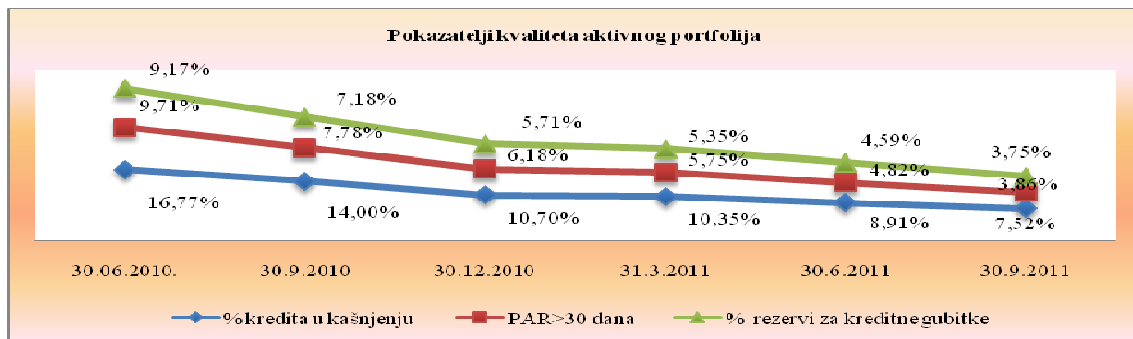
Uputstva Agencije za poslovanje MKO

1. Uputstvo za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite;
2. Uputstvo za izračunavanje ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope;
3. Uputstvo za izračunavanje prilagođenog povrata na aktivu;
4. Uputstvo za izračunavanje pokazatelja operativne efikasnosti i
5. Uputstvo za izradu izvještaja mikro kreditnih organizacija.

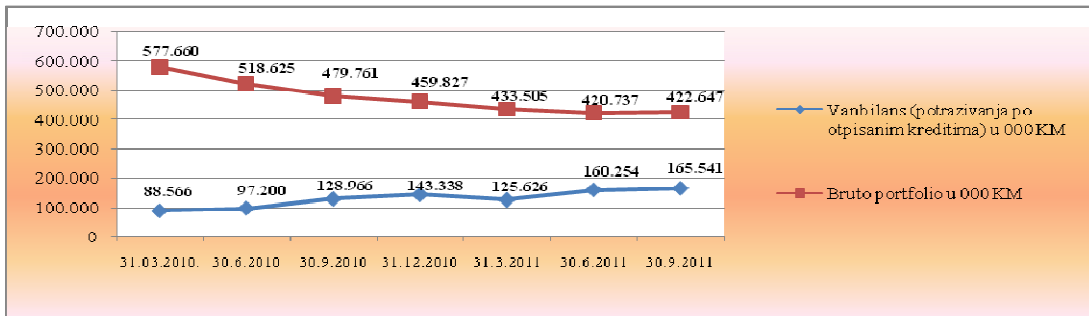
1.2. Trend poslovanja MKO u Federaciji BiH u III kvartalu 2011. godine

Tokom trećeg kvartala 2011.godine, dodatno je nastavljen pad bruto portfolija MKO. Razlog za pad portfolija je uvođenje restriktivnijih politika kreditiranja kod MKO kao mjera za korigiranje povećanih kreditnih rizika koji su nastali uslijed nekontrolirane ekspanzije kreditnih aktivnosti u periodu tranzicije MKO iz 2008 godine. Novim ZoMKO iz 2006. godine, organizacije koje su poslovale po ZoMKO iz 2000. godine, a koje su bile dužne preregistrirati se kao mikrokreditne fondacije na koje se primjenjivalo ograničenje kreditiranja do iznosa od 10.000 KM, su do stjecanja pravnog subjektiviteta kao MKF masovnije odobravale kredite u iznosima do 30.000 KM, što je ultimativno dovelo do preklapanja klijenata kao i povećanja stepena prezaduženosti. Uz globalnu ekonomsku krizu, MKO su bile pogođene značajnim padom kvalitete kreditnog portfolija, te povećanim rezerviranjima i otpisima. U cilju preveniranja i prevazilaženja problema prezaduženosti, Agencija je naložila MKO punu primjenu propisa o obaveznoj razmjeni informacija na nivou sektora i Centralnog registra kredita CBBiH. Tokom 2011. godine, većina MKO je uložila dodatne napore na primjeni praksi odgovornog kreditiranja i ostvarivanja misije i ciljeva mikrokreditnog sektora. Dodatni razlozi za pad portfolija su evidentni u smanjenoj potražnji klijenata obzirom na povećanu konkurenciju banaka koje nude povoljnije zamjenske kredite određenim kategorijama klijenata mikrokreditnih organizacija. Također, kreditori MKO poučeni nastalim gubicima u prethodnom periodu iskazuju veći oprez prilikom kreditiranja MKO čime se dovodi u pitanje budućnost pojedinih mikrokreditnih organizacija.

Usprkos padu mikrokreditnog portfolija, rezultati većih MKO prema izvještajima o rezervama iskazuju poboljšanja kvalitete aktivnog kreditnog portfolija u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Poboljšanje kvalitete aktivnog portfolija iskazano je smanjenjem stope rezervi za kreditne gubitke sa 7,18% na 3,75%. Procenat kašnjenja kredita preko jednog dana je smanjen sa 14% na 7,52%. Portfolio u riziku (preko 30 dana kašnjenja) smanjen je sa 7,78% na 3,86%, čime je ukupan rezultat sektora po pitanju rizičnosti portfolija u okvirima standarda propisanog od Agencije.

Zabrinjava međutim povećanje nivoa reprogramiranih zajmova, odnosno pojava kod određenih MKO koje sistemski vrše reprogramiranje/refinansiranje loših kredita iz perioda 2008/2009 godine, te činjenica da je vanbilansna evidencija ukupno otpisanih kredita u periodu od jedne godine porasla za skoro 30%. Na dan 30.09.2011. godine, 39% kreditnog portfolija nalazi se u vanbilansnoj evidenciji. Postoje značajna odstupanja u kvalitetu portfolija između različitih MKO, koja su evidentna iz podatka da pet MKO imaju preko 80% otpisanih kredita u odnosu na ukupni bruto portfolio (kod jedne MKO iznos potraživanja po otpisanim kreditima za 20% je veći od iznosa aktive), što je direktna posljedica kreditne ekspanzije u prošlosti, dok su tri MKO iskazale otpise ispod 15% ukupnog bruto portfolija.

Posljedice kreditne ekspanzije u prošlosti, trenutni ekonomski ambijent, značajna prezaduženost klijenta i zasićenje lokalnih tržišta na kojima posluje nekolicina mikrokreditnih organizacija, te opće raspoloženje javnog mnijenja prema sektoru nalaže konsolidaciju mikrokreditnih fondacija u Federaciji koje uslijed gubitaka iz poslovanja u prethodnim godinama ostaju bez potrebnog nivoa kapitala koji može apsorbirati buduće gubitke. Dosadašnji kreditori mikrokreditnih organizacija iskazuju određeni stepen uzdržanosti od dalje podrške sektoru uslijed loših rezultata poslovanja, spore konsolidacije i transformacije iz neprofitnih oblika u profitna društva. Proces pripajanja malih fondacija je otpočeo u toku 2011. godine i očekujemo da se trend pripajanja nastavi i u narednom periodu.

u 000 KM

Vanbilansna evidencija: potraživanja po otpisanoj glavnici i kamati						
OPIS	FIZIČKA LICA		PRAVNA LICA		UKUPNO	
	Otpisana glavnica	Otpisana kamata	Otpisana glavnica	Otpisana kamata	Otpisana glavnica	Otpisana kamata
1	2	3	4	5	6	7
Početo stanje na datum 01.01.2011.godine	126.850	22.239	2.531	414	129.381	22.653
<i>Promjene u 2011. godini:</i>						
novi otpis (u tekućoj godini)	17.311	4.185	312	37	17.623	4.222
naplaćeno u tekućoj godini	7.013	2.703	128	32	7.140	2.735
trajni otpis	23	4	0	0	23	4
Saldo na datum 30.09.2011. godine	137.125	23.716	2.716	420	139.841	24.136

1.3. Potrebne mjere na nivou sektora s ciljem otklanjanja negativnih efekata poslovanja

Konsolidacija na nivou MKO, posebno MKO-a srednje veličine, neophodna je za stabilizaciju mikrokreditnog sektora, u cilju povećanja ekonomije obima, poboljšanja efikasnosti poslovanja fondacija kroz značajne uštede troškova i smanjenje kamatnih stopa, kao i povećanja kompetentnosti upravnih odbora, menadžmenta i ostalog osoblja MKO. Konsolidacijom bi se omogućilo osnaživanje kapitalne baze manjeg broja jačih i zdravijih MKO. Također, značajan iznos kredita u pasivi mikrokreditnih organizacija dospijeva u narednoj godini, te u odsustvu podrške kreditora, organizacije mogu biti izložene problemu likvidnosti.

Agencija očekuje da će se izmjenama ZoMKO otkloniti nedorečenost zakonskih propisa, omogućiti adekvatni instrumenti za nadzor poslovanja, omogućiti efikasnije korigiranje uočenih problema u poslovanju MKO, te otkloniti eventualne zloupotrebe. Očekivanim izmjenama ZoMKO kreirati će se prostor za dodatno poboljšanje podzakonskih akata Agencije u cilju zaštite doniranih sredstva kojim je direktno omogućeno kreditiranje velikog broja klijenta koji nemaju pristup tradicionalnim izvorima finansiranja.

Strategija mikrokreditnog sektora također treba biti usmjerena na unapređenje saradnje sa Centrom za finansijsko i kreditno savjetovanje koji bi kao neovisno tijelo mogao ponuditi restrukturiranje kredita prezaduženih klijenata, te o tome pregovarati sa relevantnim institucijama kako bi se pokušalo iznaći rješenje za klijente koji su suočeni sa finansijskim poteškoćama.

2. STRUKTURA MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA

U Federaciji BiH sa 30.09.2011. godine, dozvolu za rad Agencije ima 16 MKO, od toga 15 MKF (neprofitne organizacije) i 1 MKD (profitna organizacija), te 28 organizacionih dijelova MKD čije je sjedište u Republici Srpskoj. Krajem trećeg kvartala 2011. godine, Agencija je jednoj MKF oduzela dozvolu za rad za obavljanje poslova davanja mikrokredita radi pripajanja drugoj MKF (čiji su podaci uključeni u Informaciju), dok je za jednu MKF postupak prestanka rada u obradi. Sve MKF koje su dobile dozvolu za rad Agencije, izvršile su preregistraciju u skladu sa ZoMKO, odnosno nastale su promjenom oblika MKO osnovanih shodno Zakonu o mikrokreditnim organizacijama („Službene novine Federacije BiH, broj: 24/00). Stoga, sve MKF zakonski su pravni slijednik imovine, prava i obaveza MKO osnovanih u skladu sa ZoMKO iz 2000. godine. U Prilogu 1. nalaze se osnovni podaci o MKF i MKD kojima je Agencija izdala dozvolu za rad za obavljanje poslova davanja mikrokredita.

Kao rezultat racionalizacije troškova MKO, a prvenstveno MKF, sa 30.09.2011. godine, nastavljen je trend zatvaranja organizacionih dijelova MKF sa sjedištem u Federaciji BiH, te je u odnosu na 31.12.2010. godine ukupan broj organizacionih dijelova sa sjedištem u Federaciji BiH manji za 9%. MKO sa sjedištem u Federaciji BiH imaju ukupno 352 organizaciona dijela, od čega u Federaciji BiH 230, Republici Srpskoj 119 i Distriktu Brčko 3. Ukupno 186 organizacionih dijelova MKO sa sjedištem u Federaciji BiH ima ovlaštenja za dodjelu mikrokredita, stoga su upisani u nadležni registar. Organizacione dijelove izvan Federacije BiH ima 9 MKF. Agencija je dala dozvole za rad organizacionih dijelova jednog MKD koje ima sjedište u Republici Srpskoj, a koje u Federaciji BiH posluje putem 28 filijala i terenskih ureda.

2.1. Kadrovi

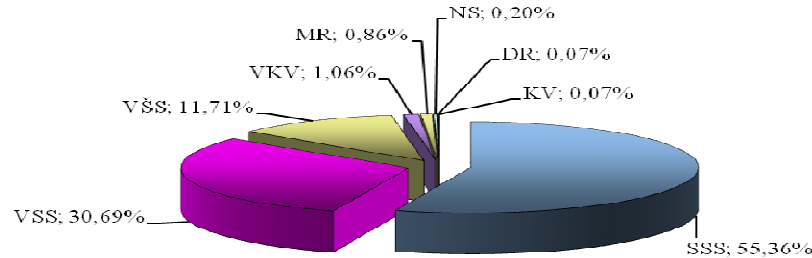
Tabela 1. Kvalifikaciona struktura zaposlenih

Rb.	Kvalifikacija	31.12.2010.		Ukupno	Učešće	30.09.2011.		Ukupno	Učešće	Indeks
		MKF	MKD			MKF	MKD			
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8	9=(7+8)	10	11=9/5
1.	NS	3	0	3	0	3	0	3	0,20	100
2.	KV	2	0	2	0	1	0	1	0,07	50
3.	VKV	21	0	21	1	16	0	16	1,06	76
4.	SSS	876	3	879	58	833	4	837	55,36	95
5.	VŠS	232	0	232	15	177	0	177	11,71	76
6.	VSS	378	3	381	25	460	4	464	30,69	122
7.	MR	10	0	10	1	13	0	13	0,86	130
8.	DR	0	0	0	0	1	0	1	0,07	n/a
UKUPNO		1522	6	1528	100	1504	8	1512	100,00	99

Sa 30.09.2011. godine, mikrokreditni sektor zapošljava ukupno 1.512 radnika, što je za 16 radnika ili 1% manje u odnosu na 31.12.2010. godine. MKF zapošljavaju 1.504 radnika ili 99,5%, a MKD 8 radnika ili 0,5%. U strukturi zaposlenih najveće je učešće SSS od 55,36%,

VSS od 30,69% i VŠS od 11,71%. Procent učešća zaposlenih sa visokom stručnom spremom je u porastu (za 22%) i magistara (za 30%), dok je procent učešća zaposlenih sa višom i srednjom stručnom spremom u padu u odnosu na 31.12.2010. godine.

Kvalifikacijska struktura zaposlenih na dan 30.09.2011. godine

3. ANALIZA FINANSIJSKOG STANJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA MKO

Funkciju nadzora MKO, Agencija obavlja kontrolom na licu mjesta (*on-site*) i analizom izvještaja koje MKO dostavljaju Agenciji (*off-site*), shodno ZoMKO i podzakonskim aktima Agencije. Izvještajnu osnovu čine kvartalni izvještaji o bilansu stanja, kapitalu, kreditima, rezervama za kreditne gubitke, rezultatima poslovanja i drugi izvještaji o pojedinim segmentima poslovanja, te mjesečni izvještaj o kamatnim stopama.

3.1. Bilans stanja

Tabela 2. Bilans stanja MKO

u 000 KM

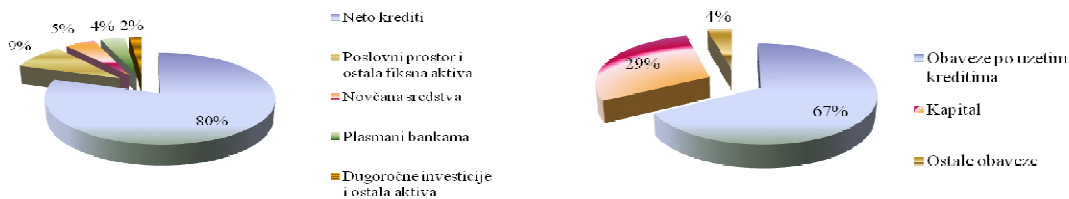
OPIS	31.12.2010. godine					30.09.2011. godine					Indeks
	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	
1	2	3	4	5	6=(2+4)	7	8	9	10	11=(7+9)	12
AKTIVA											
1. Novčana sredstva	47.527	8	36	3	47.563	27.804	5	68	4	27.872	59
2. Plasmani bankama	28.751	5	0	0	28.751	18.525	4	0	0	18.525	64
3. Krediti	458.551		1.276		459.826	421.201		1.446		422.647	92
4. Minus: rezer. za kred. gubitke	26.214		36		26.250	15.822		15		15.837	60
5. Neto krediti	432.337	75	1.240	91	433.576	405.379	80	1.431	90	406.810	94
6. Posl. prostor i ost. fik. aktiva	49.115	9	84	6	49.200	47.408	9	82	5	47.490	97
7. Dugor. Investicije	3.500	1	0	0	3.500	2.715	1	0	0	2.715	78
8. Ostala aktiva	14.319	2	9	1	14.328	8.411	2	18	1	8.429	59
9. Minus: rezerv. na ost. st. aktive, osim kredita	701	0	0	0	701	511	0	2	0	514	73
UKUPNO AKTIVA	574.848	100	1.369	100	576.217	509.731	100	1.597	100	511.328	89
PASIVA											
10. Obaveze po uzet. kreditima	409.898	71	598	44	410.496	344.533	68	790	49	345.322	84
11. Ostale obaveze	23.025	4	71	5	23.096	18.911	4	68	4	18.979	82
12. Kapital	141.924	25	700	51	142.625	146.287	29	739	46	147.026	103
UKUPNO PASIVA	574.848	100	1.369	100	576.217	509.731	100	1.597	100	511.328	89
Vanbilansna evidencija	144.521		88		144.609	165.921		66		165.987	115

Bilansna suma MKO sa 30.09.2011. godine iznosi 511,3 miliona KM i za 83 miliona KM ili 14% je manja u odnosu na isti period prethodne godine, odnosno za 65 miliona KM ili 11% u odnosu na stanje sa 31.12.2010. godine. Rast bilansne sume u odnosu na kraj prethodne godine, bilježi 5 MKF i 1 MKD, a pad je zabilježilo 11 MKF. Pad bilansne sume veći od 10% u odnosu na kraj 2010. godine zabilježilo je 5 MKF, pad preko 20% bilježe 4 MKF, a pad preko 30% zabilježile su 2 MKF. Najveće učešće u ukupnom bilansu MKO ima šest MKF sa aktivom u iznosu od 469 miliona KM ili 92%.

U strukturi aktive MKO, novčana sredstva iznose 27,9 miliona KM ili 5% sa stopom pada od 41% u odnosu na 31.12.2010. godine i većinom se odnose na novčana sredstva MKF. Posmatrajući iznos novčanih sredstava iz prethodnog kvartala, ista su pala za 38%, odnosno 17 miliona KM. Plasmani bankama iznose 18,5 miliona KM ili 4%. Neke MKF mogu se suočiti sa rizikom likvidnosti, a kreditori generalno pokazuju visok stepen opreza uslijed iskazanih rezultata poslovanja odnosno trenda koji iskazuje sektor, čime se fondacijama ograničava pristup novim kreditima kojim bi zadovoljili kratkoročne obaveze što uz lošu naplatu kredita može dovesti do nelikvidnosti.

Neto krediti, odnosno bruto krediti umanjani za rezervisanja za kreditne gubitke iznose 406,8 miliona KM ili 80% ukupne aktive i manji su za 38,4 miliona KM ili 9% u odnosu na isti period prethodne godine, odnosno za 26,7 miliona KM ili 6% u odnosu na 31.12.2010. godine. Pad neto kredita u odnosu na kraj prethodne godine, zabilježilo je 11 MKF, dok je rast zabilježilo 5 MKF i 1 MKD. U odnosu na 31.12.2010. godine, pad neto kredita do 10% zabilježile su 2 MKF, pad preko 10% zabilježilo je 5 MKF, pad preko 20% zabilježile su 3 MKF, dok je 1 MKF zabilježila pad neto kredita preko 40%.

Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva iznose 47,5 miliona KM ili 9% ukupne aktive i bilježe pad od 3% u odnosu na kraj prethodne godine. Sedam MKF ima procent fiksne aktive u ukupnoj aktivi (umanjenu za donirani kapital) veći od dozvoljenog iznosa. Iznos od 10,6 miliona KM ili 2% odnosi se na dugoročne investicije (2,7 miliona KM) i ostalu aktivu (7,9 miliona KM umanjenu za rezervisanja na ostale stavke aktive osim kredita), koju čine obračunate kamate, avansi, aktivna vremenska razgraničenja i drugo. Dugoročne investicije odnose se na dvije MKF, dok je procent ostale aktive kod svih MKO manji od 10% u odnosu na ukupnu aktivu, te ne prelazi 6%.

U strukturi pasive MKO, obaveze po uzetim kreditima su osnovni izvor sredstava i iznose 345,3 miliona KM ili 67% ukupne pasive i manji su za 16% u odnosu na 31.12.2010. godine.

Tabela 3. Ročna struktura uzetih kredita

u 000 KM

OPIS	31.12.2010. godine				30.09.2011. godine				Indeks
	MKF	MKD	UKUPNO	%	MKF	MKD	UKUPNO	%	
1					6	7	8=(6+7)	9	10=8/4
1. Obaveze po uzetim kratkor. kreditima	88.871	513	89.384	22	75.481	478	75.959	22	85
2. Obaveze po uzetim dugoroč. kreditima	321.027	86	321.113	78	269.051	312	269.363	78	84
UKUPNO	409.898	598	410.496	100	344.533	790	345.322	100	84

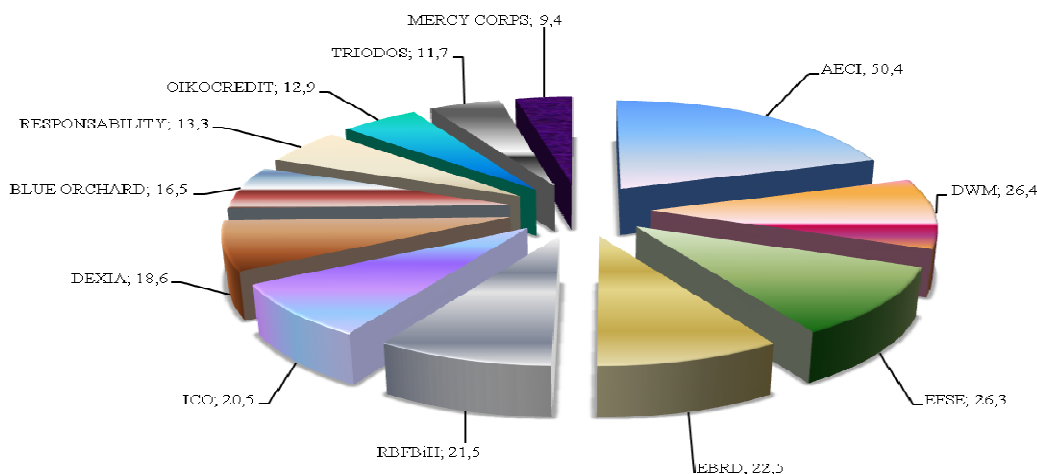

Od ukupnih obaveza po uzetim kreditima, dugoročni krediti iznose 269,3 miliona KM ili 78% i imaju stopu pada od 16% u odnosu na kraj prethodne godine. Od ukupnih obaveza po uzetim kreditima, kratkoročni krediti iznose 76 miliona KM ili 22% i imaju stopu pada od 15% u odnosu na kraj prethodne godine. Na obaveze po uzetim kreditima na MKF odnosi se 344,5 miliona KM ili 99,8% od ukupnih obaveza po uzetim kreditima.

Najznačajniji kreditori MKO na koje se odnosi 82% ukupnih kreditnih obaveza su¹:

- 1.) AECI – Agencija za međunarodnu saradnju Kraljevine Španije (50,4 miliona KM);
- 2.) DWM – Developing World Markets, SAD (26,4 miliona KM);
- 3.) EFSE – Evropski fond za Jugoistočnu Evropu, Luksemburg (26,3 miliona KM);
- 4.) EBRD – Evropska banka za obnovu i razvoj, Velika Britanija (22,5 miliona KM);
- 5.) Razvojna banka Federacije BiH² (21,5 miliona KM);
- 6.) ICO – Instituto de Credito Oficial, Španija (20,5 miliona KM);
- 9.) Dexia Microcredit, Švicarska (18,6 milion KM);
- 7.) Blue Orchard Finance S.A., Švicarska (16,5 miliona KM);
- 8.) Responsibility SICAV, Švicarska (13,3 miliona KM);
- 10.) Oikokredit, Holandija (12,9 miliona KM);
- 11.) Triodos – Doen, Holandija (11,7 milion KM);
- 12.) Mercy Corps, SAD (9,4 miliona KM);

Izvori sredstava MKO na dan 30.09.2011. godine u mil. KM

Ostale obaveze iznose 19 miliona KM ili 4% ukupne pasive, a čine ih obaveze prema zaposlenim, dobavljačima, pasivna vremenska razgraničenja i drugo. Ukupno 5 MKF ima procent ostalih obaveza veći od 10% u odnosu na ukupne obaveze.

Vanbilansna evidencija iznosi 165,9 miliona KM, koju čine otpisana kreditna potraživanja (165,5 miliona KM) i komisioni poslovi (0,4 miliona KM koje ima jedna MKF) i za 15% je veća od stanja sa 31.12.2010. godine.

¹ Od 45 evidentiranih kreditora, u Informaciji su navedeni samo najznačajniji kreditori MKO.

² Sredstva su plasirana u okviru Projekta lokalnih inicijativa LIP I i LIP II koja su Odlukom Vlade Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br: 78/06 i 34/07) na upravljanje prenesena Razvojnoj banci Federacije BiH.

3.2. Kapital

Ukupni kapital MKO na dan 30.09.2011. godine iznosi 147 miliona KM ili 29% ukupne pasive i veći je za 8,3 miliona KM ili 6% u odnosu na isti period prethodne godine, odnosno za 4,4 miliona KM ili 3% u odnosu na kraj 2010. godine. Kapital MKF iznosi 146,3 miliona MKF ili 99,5%, a kapital jednog MKD 0,7 miliona KM ili 0,5%.

Tabela 4. Struktura kapitala MKO

u 000 KM

OPIS	31.12.2010. godine					30.09.2011. godine					Indeks
	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	
1	2	3	4	5	6=2+4	7	8	9	10	11=7+9	12=11/6
Donirani kapital	42.619	30	0	0	42.619	43.048	29	0	0	43.048	101
Osnovni kapital	9.957	7	600	86	10.557	10.383	7	600	81	10.983	104
Višak/manjak pr. nad ras.	84.856	60	0	0	84.856	89.906	61	0	0	89.906	106
Emisiona ažia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Neraspoređena dobit	0	0	3	0	3	0	0	39	5	39	1297
Zakonske rezerve	0	0	98	14	98	0	0	100	14	100	102
Ostale rezerve	4.493	3	0	0	4.493	2.950	2	0	0	2.950	66
UKUPNO KAPITAL	141.924	100	700	100	142.625	146.287	100	739	100	147.026	103

U strukturi kapitala najznačajniji je višak prihoda nad rashodima koji iznosi 90 miliona KM, te čini 61% ukupnog kapitala MKF i veći je za 6% u odnosu na kraj prethodne godine. Manjak prihoda nad rashodima za devet mjeseci u 2011. godine ostvarilo je 8 MKF, a višak prihoda nad rashodima 8 MKF, dok je jedno MKD ostvarilo neto dobit. Neraspoređena dobit i rezerve jednog MKD iznose 139 hiljada KM ili 19% ukupnog kapitala MKD. Višak prihoda nad rashodima od redovnog poslovanja, odnosno dobit od redovnog poslovanja, ostvarile su samo dvije MKF i jedno MKD, dok je 14 MKF ostvarilo manjak prihoda nad rashodima od redovnog poslovanja. Od tih 14 MKF, 6 ih je zahvaljujući vanrednim prihodima koji su veći od iznosa ostvarenog manjka prihoda nad rashodima od redovnog poslovanja, na kraju trećeg kvartala, ostvarilo pozitivan rezultat. Vanredni prihod je direktan rezultat povećane naplate potraživanja po otpisanim kreditima.

Značajan izvor kapitala MKF čini donirani kapital koji iznosi 43 miliona KM ili 29% ukupnog kapitala, dok jedno MKD nema doniranog kapitala. Četiri MKF imale su povećanje doniranog kapitala u iznosu od 429 hiljada KM, odnosno donirani kapital je u odnosu na kraj prethodne godine povećan za 1%. Osnovni kapital MKO na dan 30.09.2011. godine iznosi 11 miliona KM ili 8% ukupnog kapitala. Ostale rezerve iznose 3 miliona KM, ili 2% ukupnog kapitala i odnose se na 2 MKF.

3.3. Kreditni portfolio

Osnovna djelatnost MKO je mikrokreditiranje na koje se odnosi iznos od 422,6 miliona KM ili 83% ukupne aktive mikrokreditnog sektora. U odnosu na prethodni kvartal, primjetan je rast udjela bruto kredita za 3% u ukupnoj aktivni. Nivo ukupnih kredita sektora zavisi od stanja kredita MKF na koje se odnosi 421,2 miliona KM ili 99,7% od ukupnih kredita, dok se na MKD odnosi 1,4 miliona KM ili 0,3% od ukupnih kredita. Neto krediti, koje čine ukupni krediti umanjani za rezerve za kreditne gubitke prikazani su u Tabeli 5.

Tabela 5. Neto krediti

u 000 KM

Red. Broj	OPIS	31.12.2010. godine			30.09.2011. godine			Indeks
		MKF	MKD	Ukupno	MKF	MKD	Ukupno	
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8=(6+7)	9=8/5
1.	Kreditni	458.551	1.276	459.826	421.201	1.446	422.647	92
2.	Rezerve za kreditne gubitke	26.214	36	26.250	15.822	15	15.837	60
3.	Neto krediti (1.-2.)	432.337	1.240	433.576	405.379	1.431	406.810	94

Neto krediti iznose 406,8 miliona KM i za 9% su manji u odnosu na isti period prethodne godine, odnosno za 6% u odnosu na 31.12.2010. godine. Krediti na bruto osnovi manji su za 12% u odnosu na isti period prethodne godine, odnosno za 8% u odnosu na 31.12.2010. godine. Rezerve za kreditne gubitke iznose 15,8 miliona KM i manje su za 54% u odnosu na isti period prethodne godine, odnosno 40% u odnosu na 31.12.2010. godine. Omjer rezervi za kreditne gubitke u odnosu na ukupan kreditni portfolio iznosi 3,75%, te u odnosu na omjer sa 31.12.2010. godine, bilježi poboljšanje od 1,96%.

Tabela 6. Sektorska i ročna struktura mikrokredita MKO na dan 30.09.2011. godine

u 000 KM

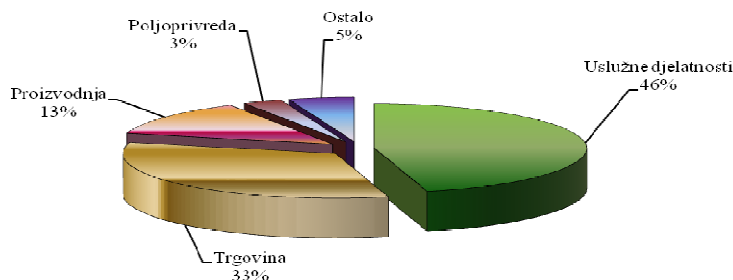
Red. broj	Mikrokrediti	Kratkoročni krediti	Dugoročni krediti	Dospjela potraživanja	UKUPNO	%
1	2	3	4	5	6=(3+4+5)	7
1.	Pravnim licima					
a.)	Uslužne djelatnosti	946	3.288	57	4.292	46%
b.)	Trgovina	892	2.192	42	3.126	33%
c.)	Poljoprivreda	76	155	1	232	3%
d.)	Proizvodnja	379	871	11	1.260	13%
e.)	Ostalo	67	392	2	461	5%
	UKUPNO 1:	2.359	6.898	114	9.371	100%
2.	Fizičkim licima					
a.)	Uslužne djelatnosti	28.059	64.581	1.318	93.958	23%
b.)	Trgovina	24.223	34.148	1.040	59.411	14%
c.)	Poljoprivreda	33.868	103.390	2.066	139.323	34%
d.)	Proizvodnja	14.898	11.363	515	26.776	6%
e.)	Stambene potrebe	6.401	43.468	519	50.388	12%
f.)	Ostalo	10.689	32.040	690	43.419	11%
	UKUPNO 2:	118.137	288.991	6.148	413.276	100%
	UKUPNO (1+2):	120.496	295.889	6.262	422.647	

Prema sektorskoj strukturi mikrokredita 413,2 miliona KM ili 98% od ukupnih kredita plasirano je fizičkim licima, a 9,4 miliona ili 2% pravnim licima.

U ročnoj strukturi mikrokredita na kratkoročne kredite, u koje se uključuju i dospjela potraživanja odnosi se 126,7 miliona KM ili 30%, a na dugoročne kredite 295,9 miliona KM ili 70%. Sama dospjela potraživanja iznose ukupno iznose 6,2 miliona KM ili 1,5% od ukupnih kredita i gotovo u cijelosti se odnose na kredite fizičkim licima. U odnosu na prethodni kvartal zabilježeno je povećanje plasmana kratkoročnih kredita za 18%, te smanjenje dugoročnih kredita za isti postotak što je rezultat opreznije politike kreditiranja, odobravanja malih kredita na kraći rok, te usklađivanja ročnosti aktive i pasive.

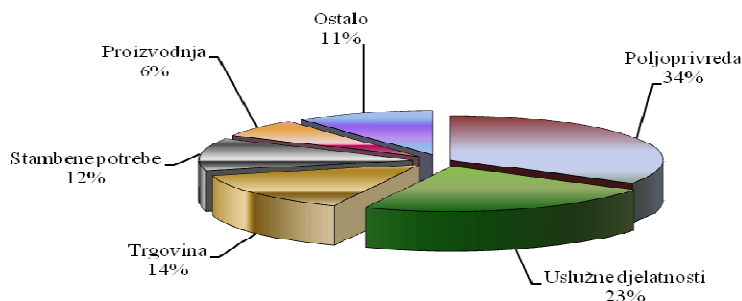
Prema granskoj strukturi najveći iznos, od ukupnog iznosa mikrokredita datih **pravnim licima**, plasiran je za uslužne djelatnosti i trgovinu – uslužne djelatnosti 4,3 miliona KM ili 46%, odnosno trgovina 3,1 milion KM ili 33%. Za proizvodnju dato je 1,3 miliona KM ili 13% od ukupnog iznosa mikrokredita datih pravnim licima, dok je za poljoprivredu dato 0,2 miliona KM ili 3%, a za ostale namjene 0,5 miliona KM ili 5%.

Sektorska struktura mikrokredita plasiranih pravnim osobama

Što se tiče kredita **fizičkim licima**, 139,3 miliona KM ili 34% plasirano je za poljoprivredu, zatim 94 miliona KM ili 23% za uslužne djelatnosti, za trgovinu je plasirano 59,4 miliona KM ili 14%, za stambene potrebe 50,4 miliona KM ili 12%, za proizvodnju 26,7 miliona KM ili 6%, te za ostalo 43,4 miliona KM ili 11%.

Sektorska struktura mikrokredita plasiranih fizičkim osobama

Na osnovu analize granske strukture zaključuje se da je mikrokreditiranje najvećim dijelom usmjereno na kreditiranje poljoprivrede i uslužnih djelatnosti, te se većim dijelom odnosi na dugoročne kredite fizičkim licima iz čega proističe da se krediti u najvećem broju slučajeva odobravaju licima koja nemaju pristup tradicionalnim izvorima financiranja kako zbog rizičnosti posla kojeg obavljaju tako i zbog nedostatka adekvatnih kolaterala.

Odlukom o visini i načinu formiranja i održavanja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija („Službene novine Federacije BiH“, broj: 27/07), MKO su dužne sva kreditna sredstva i druga potraživanja raspoređivati u određene grupe primjenom kriterija broja dana kašnjenja u otplati na način da za svaku grupu izdvaja rezerve za kreditne i druge gubitke na teret troškova poslovanja.

Osnovicu za obračun visine rezervi čini iznos neotplaćenog kredita, dospjele kamate i naknade i sve druge stavke kod kojih je MKO izložena riziku nemogućnosti naplate, odnosno poslovnog neuspjeha.

Iznosi potraživanja razvrstanih u zadane grupe i obračunate rezerve po tim grupama sa stanjem na dan 30.09.2011. godine vide se iz slijedeće tabele:

Tabela 7. Izvještaj o visini i načinu formiranja rezervi za kreditne gubitke na dan 30.09.2011. godine

u 000 KM

Rb.	Dani kašnjenja	Stope rezervisanja	Iznos kredita	Dospjela kamata		Iznos ostalih stavki aktive	Rezervisanja			Ukupna rezervisanja
				Stopa rezervisanja	Iznos kamate		Po kreditima	Po dospjelim kamatama	Po ostalim stavkama aktive	
1	2	3	4	5	6	7	8=(4x3)/100	9=(5x6)/100	10=(7x3)/100	11=(8+9+10)
1.	0	0%	390.878	0%	66	0	0	0	0	0
2.	1 - 15	2%	7.115	2%	149	0	141	4	0	145
3.	16 - 30	15%	8.353	100%	130	0	1.253	130	0	1.383
4.	31 - 60	50%	5.450	100%	182	0	2.649	183	0	2.832
5.	61 - 90	80%	3.294	100%	180	0	2.564	180	0	2.744
6.	91 - 180	100%	7.557	100%	1.176	0	7.557	1.176	0	8.733
UKUPNO			422.647		1.883	0	14.164	1.673	0	15.837
7.	preko 180	Otpis	10.706	100%	2.204					

Kašnjenje u otplati duže od jednog dana imaju krediti u iznosu 31,8 miliona KM. Stopa kredita u kašnjenju preko jednog dana u trećem kvartalu 2011. godini iznosi 7,52% i nastavila je padati, te je u odnosu na kraj prethodne godine manja za 3,18%.

Ukupan iznos dospjelih kamata po aktivnim kreditima koji su u otplati duže od jednog dana iznosi 1,8 miliona KM.

Ukupan iznos obračunatih rezervi po svim osnovama je 15,8 miliona KM i u odnosu na prethodni kvartal, manje su za 18%.

- *Otplata kredita na teret jemaca* -

Negativan utjecaj i posljedice globalne ekonomske krize na finansijski sektor, posebno su izraženi kod poslovanja MKO kroz segment kreditiranja i kvalitet kreditnog portfolija. Zbog trenda rasta nenaplativih potraživanja iz ranijeg perioda, odnosno kašnjenja klijenata u plaćanju dospjelih kreditnih obaveza, došlo je do aktiviranja jemstava kod jednog broja kredita u kašnjenju, koji su imali ovakvu vrstu osiguranja, tako da je teret otplate tih kredita pao na jemce, odnosno žirante. S ciljem prikupljanja, praćenja i analize podataka o kreditima koje otplaćuju jemci, Agencija je od 31.12.2009. godine propisala novi izvještajni obrazac OKJ - otplata kredita na teret jemaca.

Prema izvještajima MKO u Federaciji BiH sa 30.09.2011. godine, 9.847 jemaca ukupno je otplatilo 4,85 miliona KM od ukupno odobrenog iznosa kredita od 51,8 miliona KM (9.018 kreditnih partija), što je za 23% manje jemaca koji otplaćuju tuđe kredite u poređenju sa krajem prethodne godine (4,21 milion KM, otplatilo je 12.734 jemca, dok je iznos ukupno odobrenih kredita bio 52,6 miliona KM – 9.036 kreditnih partija). Od ukupnog broja kreditnih partija, 4,07% kreditnih partija otplaćuju jemci i u odnosu na kraj prethodne godine, broj kreditnih partija koje otplaćuju jemci u odnosu na ukupan broj kreditnih partija je u neznatnom porastu. Stanje preostalog duga koji otplaćuju jemci sa 30.09.2011. godine iznosi 14,3 miliona KM, odnosno 3,4% bruto kredita MKO i u odnosu na 31.12.2010. godine, udio preostalog duga u bruto portfoliju manji je za 0,7% . (31.12.2010. godine stanje preostalog duga iznosilo je: 18,5 miliona KM).

3.4. Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite

Efektivna kamatna stopa na mikrokredite je ukupna cijena tih kredita, a obračunava se i iskazuje u skladu sa Odlukom o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite („Službene novine Federacije BiH“, br: 27/07, 46/09 i 46/11). U obračun efektivne kamatne stope uključuju se podaci o visini nominalne kamatne stope na kredite, iznosu naknada i provizija koje MKO izračunavaju klijentu u postupku odobravanja kredita i iznos naknada i provizija poznatih na dan izračuna, koje MKO izračunava klijentu tokom realizovanja ugovora o kreditu.

Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope računaju se na novoodobrene kredite u izvještajnom mjesecu.

Tabela 8. Prosječne ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite za III kvartal 2011. godine – po proizvodima

Rb.	OPIS	Ponderisana nominalna kamatna stopa (prosječna)	Ponderisana efektivna kamatna stopa (prosječna)
1.	Kratkoročni mikrokrediti za:		
1.1.	Uslužne djelatnosti	26,08%	31,96%
1.2.	Trgovinu	25,41%	31,62%
1.3.	Poljoprivredu	24,69%	32,42%
1.4.	Proizvodnju	25,68%	30,33%
1.5.	Stambene potrebe	22,37%	27,21%
1.6.	Nenamjenski-osnovne potrebe	32,01%	38,79%
1.7.	Ostalo	20,66%	29,03%
2.	Dugoročni mikrokrediti za:		
2.1.	Uslužne djelatnosti	24,32%	28,75%
2.2.	Trgovinu	24,80%	29,09%
2.3.	Poljoprivredu	20,90%	24,59%
2.4.	Proizvodnju	24,20%	27,88%
2.5.	Stambene potrebe	22,09%	24,95%
2.6.	Nenamjenski-osnovne potrebe	28,10%	33,52%
2.7.	Ostalo	23,50%	28,24%

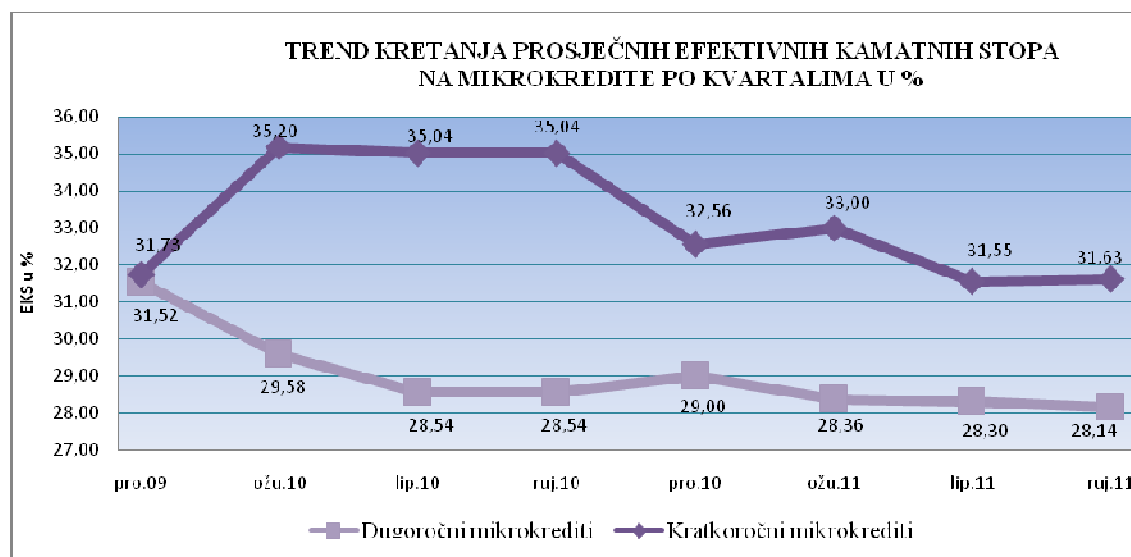
Za kratkoročne kredite, prosječna ponderisana nominalna kamatna kreće se u rasponu od 20,66 % za ostalo do 32,01 % za nenamjenske kredite, a efektivna kamatna stopa u rasponu 27,21 % za stambene potrebe do 38,79 % za nenamjenske kredite.

Prosječna ponderisana nominalna kamatna stopa na dugoročne kredite kreće se u rasponu 20,90 % za poljoprivredu do 28,10 % za nenamjenske kredite, a efektivna kamatna stopa u rasponu od 24,59 % za poljoprivredu do 33,52 % za nenamjenske kredite.

Prosječne efektivne kamatne stope na kratkoročne i dugoročne mikrokredite u Federaciji BiH po kvartalima prikazane su u Tabeli 9.

Tabela 9. Prosječne efektivne kamatne stope (EKS) na mikrokredite po kvartalima

PROSJEČNA EKS u % na	2009. godina	2010. godina				2011. godina		
	31.12.	31.03.	30.06.	30.09.	31.12.	31.03.	30.06.	30.09.
Kratkoročne mikrokredite	31,73	35,20	35,04	35,04	32,56	33,00	31,55	31,63
Dugoročne mikrokredite	31,52	29,58	28,54	28,54	29,00	28,36	28,30	28,14

U trećem kvartalu 2011. godine, prosječne efektivne kamatne stope u mikrokreditnom sektoru na dugoročne kredite bilježe neznatan pad (0,16%), dok su prosječne efektivne kamatne stope na kratkoročne kredite u neznatnom porastu (0,08%) što je rezultat odobravanja više kratkoročnih kredita.

U cilju povećanja transparentnog kreditiranja i zaštite potrošača-klijenta mikrokreditnih organizacija, Agencija je spriječila iskazivanje kamatnih stopa na mjesečnoj osnovi čak i kada se iskazuju efektivne kamatne stope na kredite, kako se klijenti MKO ne bi dovodili u zabludu. Agencija očekuje da će primjena gore navedenog propisa rezultirati dodatnim smanjenjem kamatnih stopa kod mikrokreditnih organizacija obzirom da će klijenti biti bolje informisani o jedinstveno iskazanim kamatnim stopama na mikrokredite kako u sredstvima javnog informisanja, reklamnim oglašavanjima, tako i u ugovorima o kreditu.

Kako za formiranje kamatnih stopa na mikrokredite najznačajniju stavku čine visoki administrativni troškovi mikrokreditnih organizacija, Agencija u kontrolama MKO posebnu pažnju posvećuje i opravdanosti određenih troškova u smislu člana 38. ZoMKO koje na koncu utječu na formiranje kamatnih stopa mikrokreditnih organizacija, održivost organizacija te ultimativno i zaštitu doniranih sredstava.

3.5. Bilans uspjeha

Struktura bilansa uspjeha mikrokreditnog sektora Federacije BiH je prikazana u Tabeli 10.

Tabela 10. Bilans uspjeha MKO

u 000 KM

Red. broj	OPIS	Za period 01.01. - 30.09.2010. g.				Za period 01.01. - 30.09.2011. g.				Indeks
		MKF	MKD	Ukupno	%	MKF	MKD	Ukupno	%	
1	2	1	2	3=(1+2)	4	5	6	7=(5+6)	8	9=(7/3)
1.	PRIHODI PO KAMATAMA I SLIČNI PRIHODI									
1.1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	89.605	218	89.823	94	68.786	248	69.034	92	77
1.2.	Operativni prihodi	5.250	27	5.277	6	6.140	44	6.184	8	117
2.	UKUPNI PRIHODI (1.1.+1.2.)	94.855	245	95.100	100	74.926	291	75.218	100	79
3.	RASHODI									
3.1.	Rashodi po kamatama i sl. rashodi	25.733	41	25.774	23	17.082	50	17.132	22	66
3.2.	Operativni rashodi	52.588	171	52.759	47	50.379	231	50.610	65	96
3.3.	Trošk. rezer. za kred. i dr. gubitke	33.367	33	33.400	30	10.218	5	10.223	13	31
4.	UKUPNI RASHODI (3.1.+3.2.+3.3.)	111.688	245	111.933	100	77.680	286	77.966	100	70
5.	VANREDNI PRIHODI	7.179	1	7.180		11.176	34	11.209		156
6.	VANREDNI RASHODI	5.319	0	5.319		738	0	738		14
7.	UKUPNO PRIHODI -RASHODI (2+5-4-6)	-14.973	1	-14.972		7.684	39	7.723		-52
8.	VIŠAK/MANJAK PRIHODA NAD RASHODIMA	-14.973		-14.973		7.684		7.684		-51
9.	DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		1	1			39	39		
10.	POREZI		0	0			4	4		
11.	NETO DOBIT/GUBITAK		1	1			35	35		
12.	UKUPAN FIN. REZULTAT			-14.972				7.719		

Ukupni prihodi MKO za period 01.01. - 30.09.2011. godine iznose 75,2 miliona KM, od čega se 74,9 miliona KM ili 99,6% odnosi na prihode MKF, a 0,3 miliona KM ili 0,4% na prihode jednog MKD. U odnosu na isti period prethodne godine, ukupni prihodi su manji za 19,9 miliona KM ili 21%.

Najveći dio prihoda, odnosi se na prihode od kamata koji iznose 69 miliona KM ili 92% ukupnih prihoda i u odnosu na isti period prethodne godine, manji su za 20,8 miliona KM ili 23%.

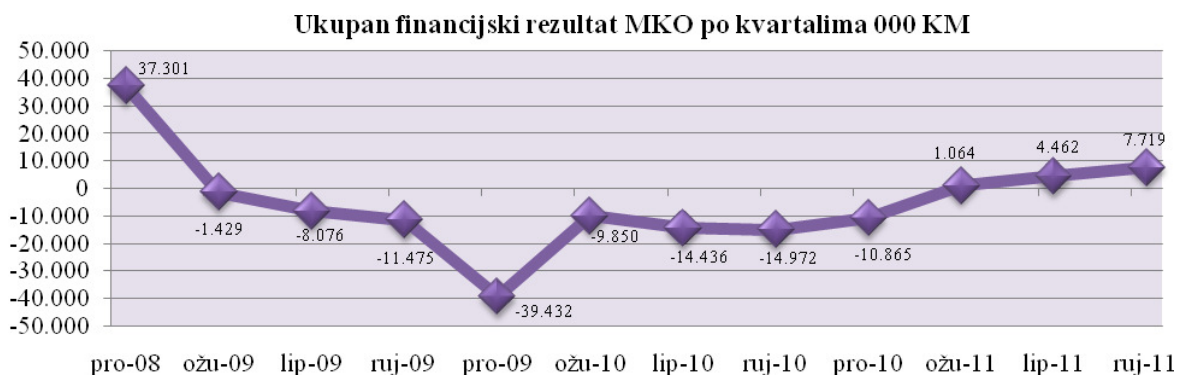
Ukupni rashodi iznose 77,9 miliona KM od kojih se 77,6 miliona ili 99,6% odnosi na rashode MKF, a 0,3 milion KM ili 0,4% na rashode jednog MKD. U odnosu na isti period prethodne godine ukupni rashodi su manji za 34 miliona KM ili 30%.

U strukturi rashoda, 17,1 milion KM ili 22% od ukupnih rashoda odnosi se na rashode po kamatama na uzete kredite i ostale slične rashode i u odnosu na isti period prethodne godine manji su za 8,6 miliona KM ili 34%. Operativni rashodi iznose 50,6 miliona KM ili 65% ukupnih rashoda i u odnosu na isti period prethodne godine, manji su za 2,1 milion KM ili 4%. Operativni rashodi sastoje se od troškova plaća i doprinosa u iznosu od 28 miliona KM (01.01.-30.09.2010.: 27,7 miliona KM), troškova poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režija u iznosu od 13,1 milion KM (01.01.-30.09.2010.: 12,3 miliona KM), te ostalih operativnih troškova u iznosu od 9,5 miliona KM (01.01.-30.09.2010.: 12,7 miliona KM). Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke iznose 10,2 miliona KM ili 13% od ukupnih rashoda i u odnosu na isti period prethodne godine manji su za 23,1 milion KM ili 69%. Jedna MKF, ima troškove rezervisanja za kreditne i druge gubitke s negativnim predznakom što znači da su prihodi od ukinutih rezervisanja bili veći od troškova rezervisanja.

Vanredni prihodi MKO na dan 30.09.2011. godine iznose 11,2 miliona KM i u odnosu na isti period prethodne godine, veći su za 4 miliona KM, odnosno 56%. Preko 90% vanrednih prihoda, odnosi se na naplatu potraživanja po otpisanim kreditima. Vanredni rashodi MKO na kraju trećeg kvartala iznose 0,7 miliona KM, i u odnosu na isti period prethodne godine, manji su za 4,6 miliona KM odnosno 86%.

Za period 01.01.-30.09.2011. godine, neto dobit jednog MKD iznosila je 35 hiljada KM (01.01. – 30.09.2010.: 1 hiljadu KM). U ovom periodu MKF su ostvarile višak prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 7,7 miliona KM, dok su u istom periodu prethodne godine, MKF ostvarile manjak prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 14,9 miliona KM. U periodu 01.01. – 30.09.2011. godine, od ukupno 16 MKF, manjak prihoda nad rashodima imalo je 8 MKF i to u ukupnom iznosu od 0,8 miliona KM, a višak prihoda nad rashodima ostvarilo je 8 MKF u ukupnom iznosu od 8,5 miliona KM.

Na nivou mikrokreditnog sektora u Federaciji BiH, ostvaren je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 7,7 miliona KM, što ukazuje na postepeni oporavak sektora, obzirom da je sektor prvi put od kraja 2008.godine, u prvom kvartalu 2011. godine, zabilježio pozitivan finansijski rezultat, čime je taj trend nastavljen u drugom i trećem kvartalu ove godine.

4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Analizirajući finansijske izvještaje MKO sa 30.09.2011.godine možemo konstatirati slijedeće:

- Bilansna suma MKO sa 30.09.2011. godine iznosi 511,3 milion KM, od čega se na MKF odnosi 509,7 miliona KM ili 99,7%, a na MKD 1,6 miliona KM ili 0,3% od ukupnog bilansa MKO;
- Bilansna suma MKO na kraju trećeg kvartala 2011. godine bila je manja za 83 miliona KM ili 14% u odnosu na isti period prethodne godine, odnosno za 65 miliona KM ili 11% manja je u odnosu na stanje sa 31.12.2010. godine;
- Ukupni bruto krediti MKO sa 30.09.2011. godine iznose 422,6 miliona KM i čine 83% ukupne aktive MKO, dok neto krediti iznose 406,8 miliona KM;
- Osnovni izvor sredstava MKO su obaveze po uzetim kreditima koje na dan 30.09.2011. godine iznose 345,3 miliona KM ili 67% ukupne pasive MKO;
- Ukupni kapital MKO na dan 30.09.2011. godine iznosi 147 miliona KM, od čega kapital MKF iznosi 146,3 miliona MKF, a kapital jednog MKD 0,7 miliona KM. Najznačajnije stavke kapitala MKF su višak prihoda nad rashodima u iznosu od 90 miliona KM koji čini 61% ukupnog kapitala MKF. Neraspoređena dobit i rezerve jednog MKD iznose 139 hiljada KM ili 19% ukupnog kapitala MKD, dok osnovni kapital MKD iznosi 600 hiljada KM ili 81% ukupnog kapitala MKD;
- U periodu 01.01. - 30.09.2011. godine, 8 MKF je ostvarilo višak prihoda nad rashodima u iznosu od 8,5 miliona KM, dok je manjak prihoda nad rashodima ostvarilo 8 MKF u iznosu od 0,8 miliona KM, što znači da su MKF sa 30.09.2011. godine poslovale s viškom prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 7,7 miliona KM. Jedno MKD je sa 30.09.2011. godine ostvarilo neto dobit u iznosu od 35 hiljada KM.

U cilju unaprjeđenja poslovanja sektora u narednom periodu, potrebno je intenzivirati aktivnosti na:

- Iznalaženju partnera za konsolidaciju pri čemu MKF koje imaju manje iznose kapitala, te visok stepen otpisanih zajmova trebaju donijeti jasnu strategiju o pripajanju većim i snažnijim MKF kako bi se optimizirali resursi, očuvala donirana sredstva, osigurala podrška stranih kreditora, te obezbijedila budućnost uposlenim u MKO;
- Daljem poboljšanju sistema internih kontrola, poboljšanju efikasnosti poslovanja i optimiziranju resursa MKO u cilju smanjenja kamatnih stopa;
- Usvajanju i punoj primjeni principa odgovornog kreditiranja;
- Punoj primjeni člana 2. ZoMKO što podrazumijeva obavljanje djelatnosti s ciljem poboljšanja materijalnog položaja korisnika mikrokredita, povećanja zaposlenosti i pružanja podrške razvoju poduzetništva;
- Obaveznoj razmjeni informacija na nivou sektora i Centralnog registra kredita;
- Poboljšanju saradnje sa Centrom za finansijsko savjetovanje u cilju rješavanja problema prezaduženih clijenata i žiranata;
- Poboljšanju institucionalnih kapaciteta, uključujući poboljšanje funkcija upravljanja i rukovođenja, te
- Potpunoj primjeni važećih propisa i povećanju transparentnosti poslovanja.

PRILOZI

- Prilog 1. Osnovni podaci o MKO
- Prilog 2. Bilans stanja MKF
- Prilog 3. Bilans stanja MKD
- Prilog 4. Bilans uspjeha MKF
- Prilog 5. Bilans uspjeha MKD
- Prilog 6. Pregled doniranog kapitala MKF

Prilog 1.

OSNOVNI PODACI O MKO

Rb.	Naziv mikrokreditne organizacije	Adresa i sjedište	Direktor	Tel/Fax	E-mail i Web	30.09.2011. godine	
						Iznos aktive u 000 KM	Broj zaposlenih
1.	MKD "ADRIA mikro" d.o.o. Mostar	ul. Kneza Višeslava 14 88 000 MOSTAR	Sena Martina Topić	036/ 348-891, 348-890 fax	adria.mikro@tel.net.ba	1.597	8
2.	MKF „BOSANSKO SELO“ Srebrenik	u. 21. Srebreničke brigade bb 75 350 SREBRENİK	Hajrudin Husanović	035/ 644-898 tel/fax	mobossel@bih.net.ba	412	4
3.	MKF "EKI" Sarajevo	ul. Džemala Bijedića bb 71 000 SARAJEVO	Sadina Bina	033/ 754-370, 754-388 fax	sbina@mkoeki.com www.mkoeki.com	108.422	270
4.	MKF "LIDER" Sarajevo	ul. Skenderija 68 71 000 SARAJEVO	Zijad Hasović	033/ 250-580, 250-581 fax	zijadh@lider.ba www.lider.ba	11.366	50
5.	"LOK MKF" Sarajevo	ul. Skenderija 13 71 000 SARAJEVO	Nusret Čaušević	033/ 564-200, 564-201 fax	central.office@lok.ba www.lok.ba	66.588	200
6.	MKF "MELAHA" Sarajevo	ul. Hamdije Kreševljakovića 59 71 000 SARAJEVO	Iso Abinun	033/ 205-737 tel/fax	iso@melaha.ba	978	3
7.	MKF "MIBA" Tuzla	ul. Đorđa Mihajlovića 4/III 75 000 TUZLA	Mirsad Bahić	035/ 277-455 tel/fax	miba@vesta.ba www.miba.ba	432	3
8.	MKF "MI-BOSPO" Tuzla	ul. Bosne srebrene bb 75 000 TUZLA	Nejira Nalić	035/ 270-283, 252-448 fax	mi-bospo@mi-bospo.org www.mi-bospo.org	33.176	130
9.	MKF "MIKRA" Sarajevo	ul. Marka Marulića 2/VI 71 000 SARAJEVO	Sanin Čampara	033/ 616-162, 717-141 fax	mikra@mikra.ba www.mikra.ba	17.018	87
10.	MKF "MIKRO ALDI" Goražde	ul. Panorama bb 73 000 GORAŽDE	Ferida Softić	038/ 226-456, 221-004 fax	mka.aldi@bih.net.ba www.mikroaldi.org	3.034	22
11.	"PARTNER MKF" Tuzla	ul. 15. maja bb 75 000 TUZLA	Senad Sinanović	035/ 300-250, 300-269 fax	partner@partner.ba www.partner.ba	106.763	255
12.	MKF "PRIZMA" Sarajevo	ul. Bistrik Medresa 43 71 000 SARAJEVO	Kenan Crnkić	033/ 573-320, 446-583 fax	hq@prizma.ba www.prizma.ba	115.817	252
13.	"PRVA ISLAMSKA MKF" Sarajevo	ul. Jukićeva 75 71 000 SARAJEVO	Edina Hadžimurtezić	033/ 666-233, 666-224 fax	info@mfi.ba	1.546	10
14.	MKF "SANI" Zenica	ul. Mehmedalije Tarabara 10 72 000 ZENICA	Sulejman Haračić	032/ 405-606 tel/fax	mikrosanizenica@yahoo.com	405	3
15.	MKF "SUNRISE" Sarajevo	ul. Hamdije Kreševljakovića 51 71 000 SARAJEVO	Zoran Dučić	033/ 278-020, 278-032 fax	sunrise@microsunrise.ba www.microsunrise.ba	38.157	152
16.	MKF "VORTT-INVEST" Sarajevo	ul. Azize Šaćirbegović 128 71 000 SARAJEVO	Mustafa Kapić	033/720-949, 720-941 fax	vorttdoo@yahoo.com	371	2
17.	MKF "ŽENE ZA ŽENE International" Sarajevo	ul. Džemala Bijedića 130 71 000 SARAJEVO	Seida Sarić	033/ 770-010, 770-012 fax	general@zenezazene.ba www.womenforwomen.org	5.245	61
UKUPNO						511.328	1.512

Prilog 2.

BILANS STANJA MKF

u 000 KM

Red. broj	OPIS	31.12.2010. godine	%	30.09.2011. godine	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=5/3
AKTIVA						
1.	Novčana sredstva (1a+1b)	47.527	8	27.804	5	59
1a)	Gotov novac i nekamatonosni računi depozita	18.252	3	16.240	3	89
1b)	Kamatonosni računi depozita	29.275	5	11.564	2	40
2.	Plasmani bankama	28.751	5	18.525	4	64
3.	Kreditni	458.551		421.201		92
3a)	Rezerve za kreditne gubitke	26.214		15.822		60
3b)	Neto krediti (3-3a)	432.337	75	405.379	80	94
4.	Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	49.115	9	47.408	9	97
5.	Dugoročne investicije	3.500	0	2.715	0	78
6.	Ostala aktiva	14.319	2	8.411	2	59
7.	Minus: rezerv. na ost. stavke aktive, osim kredita	701		511		73
8.	UKUPNO AKTIVA	574.848	100	509.731	100	89
PASIVA						
9.	Obaveze po uzetim kratkoročnim kreditima	88.871	15	75.481	15	85
10.	Obaveze po uzetim dugoročnim kreditima	321.027	56	269.051	53	84
11.	Ostale obaveze	23.025	4	18.911	4	82
12.	UKUPNO OBAVEZE	432.923	75	363.444	71	84
13.	Donirani kapital	42.619		43.048		101
14.	Osnovni kapital	9.957		10.383		104
15.	Višak prihoda nad rashodima	110.607		111.114		100
15a)	za prethodne godine	109.640		102.423		93
15b)	za tekuću godinu	967		8.691		899
16.	Manjak prihoda nad rashodima	25.751		21.209		82
16a)	za prethodne godine	13.997		20.330		0
16b)	za tekuću godinu	11.754		879		7
17.	Ostale rezerve	4.493		2.950		66
18.	UKUPNO KAPITAL	141.925	25	146.287	29	103
19.	UKUPNO PASIVA	574.848	100	509.731	100	89
VANBILANSNA EVIDENCIJA						
	- otpisani krediti	79.269		165.475		209
	- komisioni poslovi	1.272		446		35

Prilog 3.

BILANS STANJA MKD

u 000 KM

Red. broj	OPIS	31.12.2010. godine	%	30.09.2011. godine	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=5/3
AKTIVA						
1.	Novčana sredstva (1a+1b)	36	3	68	4	190
1a)	Gotov novac i nekamatonosni računi depozita	36	3	68	4	190
1b)	Kamatonosni računi depozita	0	0	0	0	0
2.	Plasmani bankama	0	0	0	0	0
3.	Kreditni	1.276		1.446		113
3a)	Rezerve za kreditne gubitke	36		15		41
3b)	Neto krediti (3-3a)	1.240	90	1.431	90	115
4.	Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	84	6	82	5	98
5.	Dugoročne investicije	0	0	0	0	0
6.	Ostala aktiva	9	1	18	1	0
7.	Minus: rezervir. na ost. stavke aktive, osim kredita	0		2		0
8.	UKUPNO AKTIVA	1.369	100	1.597	100	117
PASIVA						
9.	Obaveze po uzetim kratkoročnim kreditima	513	38	478	30	93
10.	Obaveze po uzetim dugoročnim kreditima	86	6	312	20	
11.	Ostale obaveze	71	5	68	4	96
12.	UKUPNO OBAVEZE	669	49	858	54	128
13.	Donirani kapital	0		0		0
14.	Osnovni kapital	600		600		100
15.	Emisiona ažia	0		0		0
16.	Neraspoređena dobit (16a+16b)	3		39		1297
16a)	prethodnih godina	0		0		0
16b)	tekuće godine	3		39		1297
17.	Zakonske rezerve	98		100		
18.	Ostale rezerve	0		0		0
19.	UKUPNO KAPITAL	700	51	739	46	106
20.	UKUPNO PASIVA	1.369	100	1.597	100	117
VANBILANSNA EVIDENCIJA						
	- otpisani krediti	88		66		75
	- komisioni poslovi	0		0		0

Prilog 4.

BILANS USPJEHA MKF

u 000 KM

Red. broj	OPIS	Za period 01.01. - 30.09.2010. g.	%	Za period 01.01. - 30.09.2011. g.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=(5/3)
I	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi					
1.1.	Kamata po kamatonosnim računima depozita kod depozitnih institucija	912	1	40	0	4
1.2.	Kamate na plasmane bankama	717	1	963	1	134
1.3.	Kamate na kredite	87.203	97	67.157	98	77
1.4.	Ostali finansijski prihod	773	1	627	1	81
1.5.	Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi (1.1. do 1.4.)	89.605	100	68.786	100	77
2.	Rashodi po kamatama i slični rashodi					
2.1.	Kamate na pozajmljena sredstva	23.855	93	16.598	97	70
2.2.	Ostali finansijski rashodi	1.878	7	484	3	26
2.3.	Ukupno rashodi po kamatama i slični rashodi (2.1. do 2.2.)	25.733	100	17.082	100	66
3.	Neto finansijski prihodi (1.5. - 2.3.)	63.872		51.704		81
II	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi					
4.1.	Naknade za izvršene usluge	4.918	94	5.592	91	114
4.2.	Ostali operativni prihodi	332	6	548	9	165
4.3.	Ukupno operativni prihodi (4.1. do 4.2.)	5.250	100	6.140	100	117
5.	Operativni rashodi					
5.1.	Troškovi plaća i doprinosa	27.700	53	27.825	55	100
5.2.	Troškovi poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režije	12.265	23	13.119	26	107
5.3.	Ostali operativni troškovi	12.623	24	9.434	19	75
5.4.	Ukupno operativni rashodi (5.1. do 5.3.)	52.588	100	50.379	100	96
6.	Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke	33.367		10.218		31
7.	Višak/manjak prihoda nad rashodima od redovnog poslovanja (3.+4.3.-5.4.-6.)	-16.833		-2.753		16
8.	Vanredni prihodi	7.179		11.176		156
9.	Vanredni rashodi	5.319		738		14
10.	Višak/manjak prihoda nad rashodima (7.+8.-9.)	-14.973		7.684		-51

Prilog 5.

BILANS USPJEHA MKD

u 000 KM

Red. broj	OPIS	Za period 01.01. - 30.09.2010. g.	%	Za period 01.01. - 30.09.2011. g.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=(5/3)
I	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi					
1.1.	Kamata po kamatonosnim računima depozita kod depozitnih institucija	0	0	0	0	n/a
1.2.	Kamate na plasmane bankama	0	0	0	0	n/a
1.3.	Kamate na kredite	217	100	246	99	113
1.4.	Ostali finansijski prihod	1	0	2	1	220
1.5.	Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi (1.1. do 1.4.)	218	100	248	100	114
2.	Rashodi po kamatama i slični rashodi					
2.1.	Kamate na pozajmljena sredstva	41	85	49	97	118
2.2.	Ostali finansijski rashodi	0	15	2	3	n/a
2.3.	Ukupno rashodi po kamatama i slični rashodi (2.1. do 2.2.)	41	100	50	100	122
3.	Neto finansijski prihodi (1.5. - 2.3.)	177		198		112
II	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi					
4.1.	Naknade za izvršene usluge	19	73	18	40	93
4.2.	Ostali operativni prihodi	8	27	26	60	324
4.3.	Ukupno operativni prihodi (4.1. do 4.2.)	27	100	44	100	161
5.	Operativni rashodi					
5.1.	Troškovi plaća i doprinosa	65	40	87	38	134
5.2.	Troškovi poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režije	47	40	75	32	159
5.3.	Ostali operativni troškovi	59	20	69	30	117
5.4.	Ukupno operativni rashodi (5.1. do 5.3.)	171	100	231	100	135
6.	Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke	33		5		15
7.	DOBIT/GUBITAK OD REDOVNOG POSLOVANJA (3.+4.3.-5.4.-6.)	0		5		n/a
8.	Vanredni prihodi	1		34		3.360
9.	Vanredni rashodi	0		0		n/a
10.	DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	1		39		3.890
11.	POREZ	0		4		n/a
12.	NETO DOBIT/GUBITAK	1		35		3.501

Prilog 6.

PREGLED DONIRANOG KAPITALA MKF
stanje na dan 30.09.2011. godine

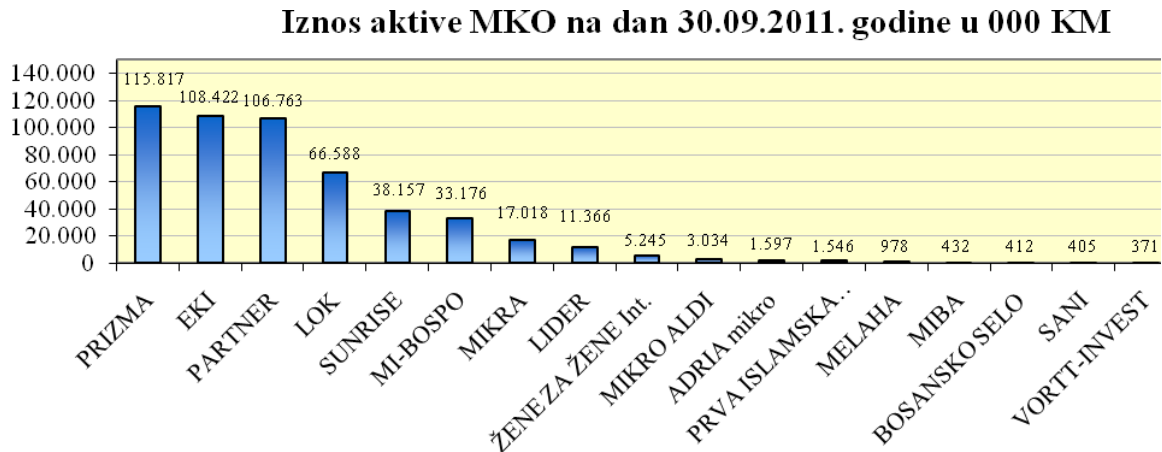
u 000 KM

Rb	Naziv donatora	MKF EKI Sarajevo	MKF LIDER Sarajevo	MKF MIBA Tuzla	MKF MI-BOSPO Tuzla	MKF MIKRA Sarajevo	MKF MIKRO ALDI Goražde	PARTNER MKF Tuzla	MKF PRIZMA Sarajevo	MKF SUNRISE Sarajevo	MKF ŽENE ZA ŽENE Sarajevo	UKUPNO
Donacije za kreditni fond		5.246	6.106	298	2.685	3.412	804	6.828	7.490	1.942	2.259	37.070
1.	USAID	3.046						3.046	3.046		543	9.681
2.	CHF-(SIDA, MEDI, HILP)		6.106									6.106
3.	UNHCR				479		200	1.229	992	614	450	3.964
4.	CRS					3.412						3.412
5.	LIP (sredstva Vlade FBiH)				947			675		1.214		2.836
6.	PRM/USA State Department								2.006		577	2.583
7.	UNDP	1.932						59	672			2.437
8.	UMCOR			298	79			316	774		637	2.104
9.	Women's World Banking				1.034							1.034
10.	IRC							805				805
11.	Mercy Corps							697				697
12.	OXSfam						500					500
14.	USDA Know-How Project	237										237
15.	Church World Service				146							146
16.	Udruženje građana "ALDI"						104					104
17.	DK spajanje s "LORI" Orašje									98		98
18.	Women for Women Int.										52	52
19.	CRIC	31										31
20.	SOLIDARITES									16		16
Donacije za osnovna sredstva		8	0	0	0	65	0	228	61	10	0	373
21.	Mercy Corps							228				228
22.	CRS					65						65
23.	ICMC								53			53
24.	SOLIDARITES									10		10
25.	WORLD Vision Int.	8										8
26.	PHARE								8			8
Donacije za operativne troškove		2.037	813	0	0	0	0	1.322	3.087	709	0	7.968
27.	SIDA Housing	1.828										6.106
28.	IFC	104										6.106
29.	PRM								2.047			2.047
30.	UNHCR							129	840			969
31.	LIP (sredstva Vlade FBiH)							201		709		910
32.	CHF		813									813
33.	Mercy Corps							725				725
34.	CGAP							45	150			195
35.	EBRD	105										105
36.	WORLD BANK							60				60
37.	USAID							55				55
38.	MFC							12	34			46
39.	UNDP							48				45
40.	ADA ASBL (RATING)							21				21
41.	Ostalo							27	17			33
UKUPNO DONIRANI KAPITAL		7.291	6.919	298	2.685	3.477	804	8.378	10.639	2.661	2.259	45.411

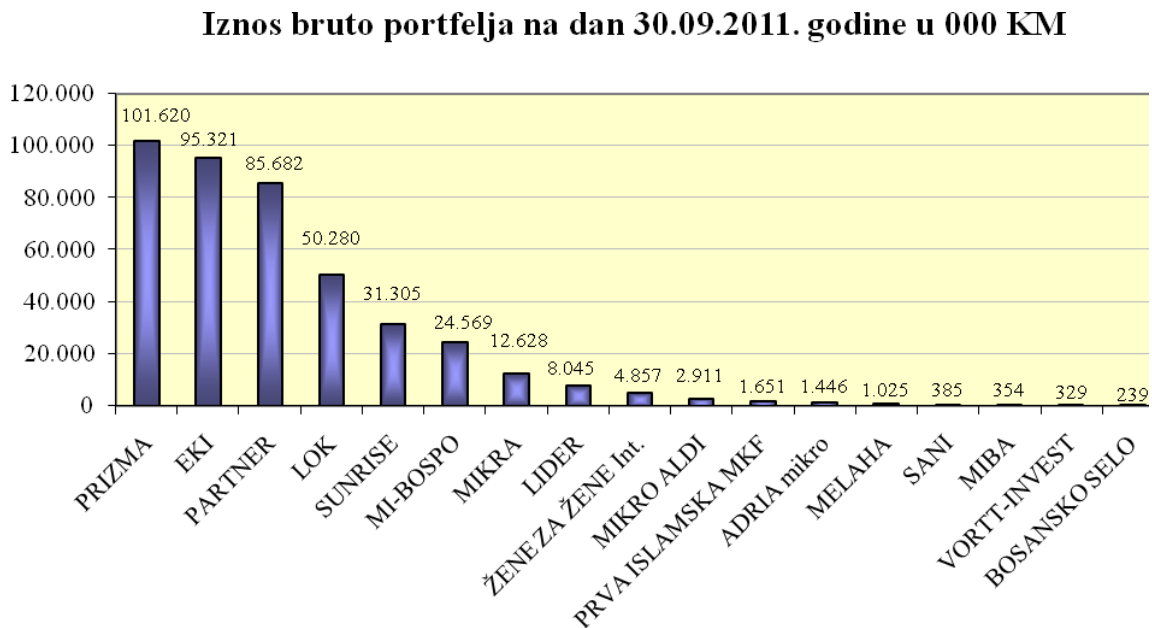
GRAFIKONI

- Grafikon 1. Iznos aktive MKO na dan 30.09.2011. godine u 000 KM
- Grafikon 2. Iznos bruto portfolia na dan 30.09.2011. godine u 000 KM
- Grafikon 3. Iznos kapitala MKO na dan 30.09.2011. godine u 000 KM
- Grafikon 4. Višak/manjak prihoda nad rashodima MKF,
odnosno neto dobit/gubitak MKD na dan 30.09.2011. godine u 000 KM
- Grafikon 5. Prosječne ponderisane EKS na kratkoročne kredite prema izvještajima MKO
u III kvartalu 2011. godine
- Grafikon 6. Prosječne ponderisane EKS na dugoročne kredite prema izvještajima MKO
u III kvartalu 2011. godine
- Grafikon 7. Broj zaposlenih MKO na dan 30.09.2011. godine
- Grafikon 8. Fiksna aktiva i kapital u odnosu na ukupnu aktivu na dan 30.09.2011. godine
- Grafikon 9. Ukupna potraživanja po otpisanim kreditima u odnosu na bruto portfolio MKO
na dan 30.09.2011. godine
- Grafikon 10. Portfolio u riziku preko 30 dana na dan 30.09.2011. godine

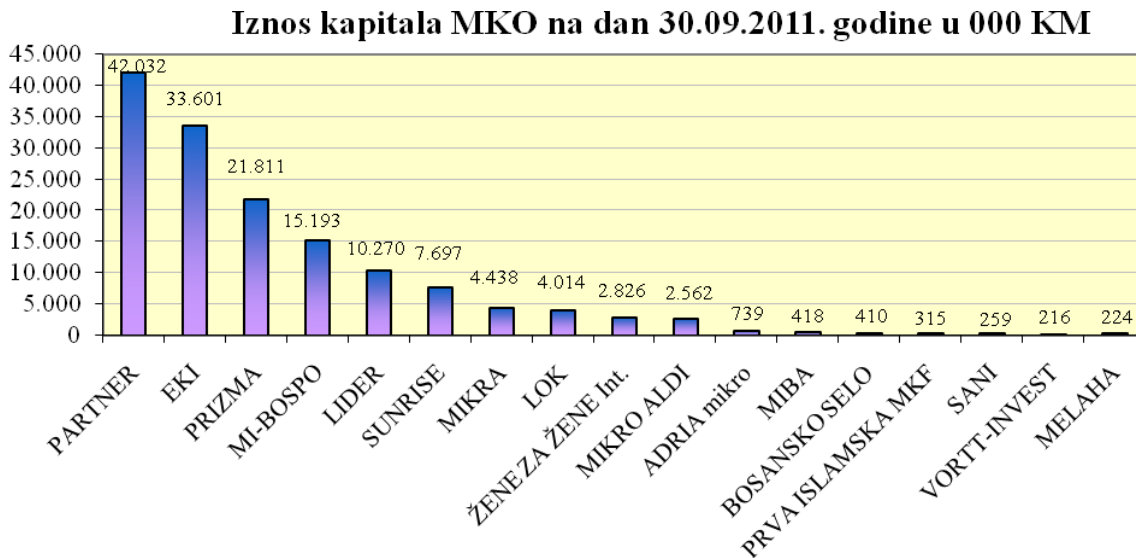
Grafikon 1.

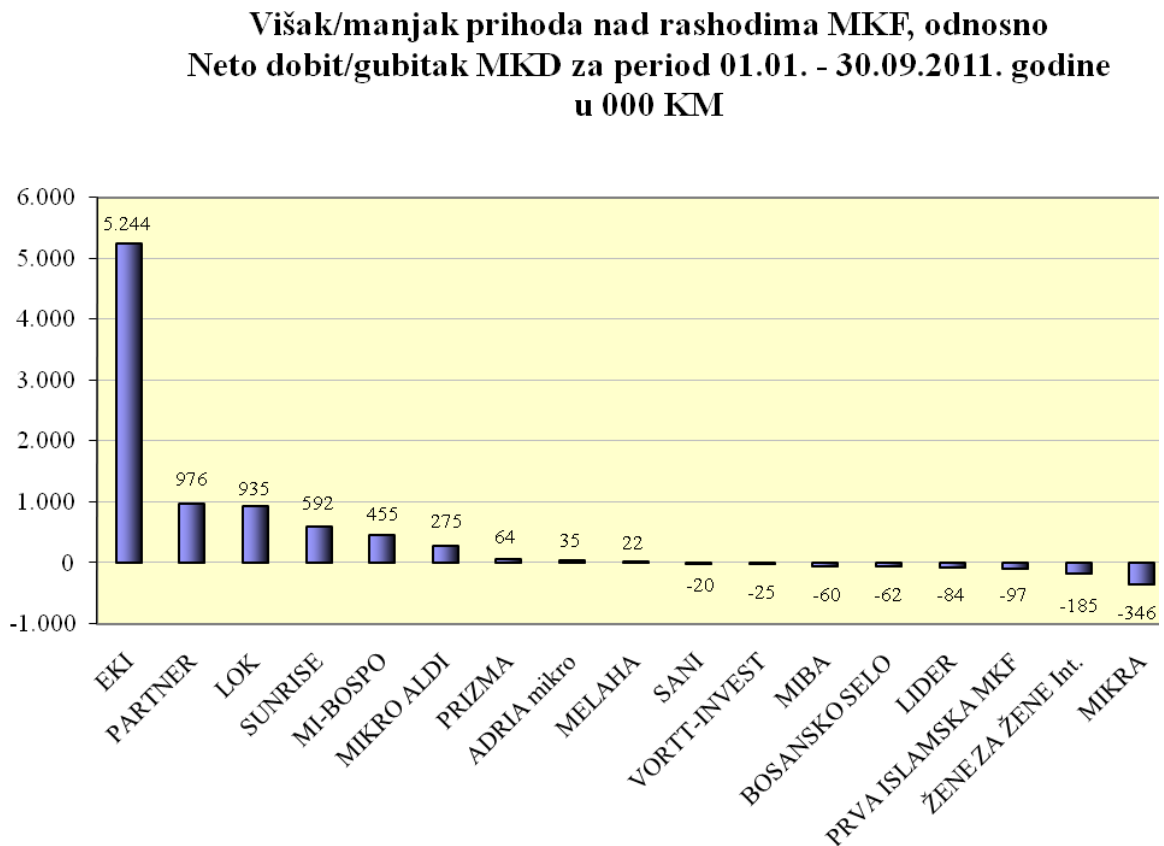
Grafikon 2.

Grafikon 3.

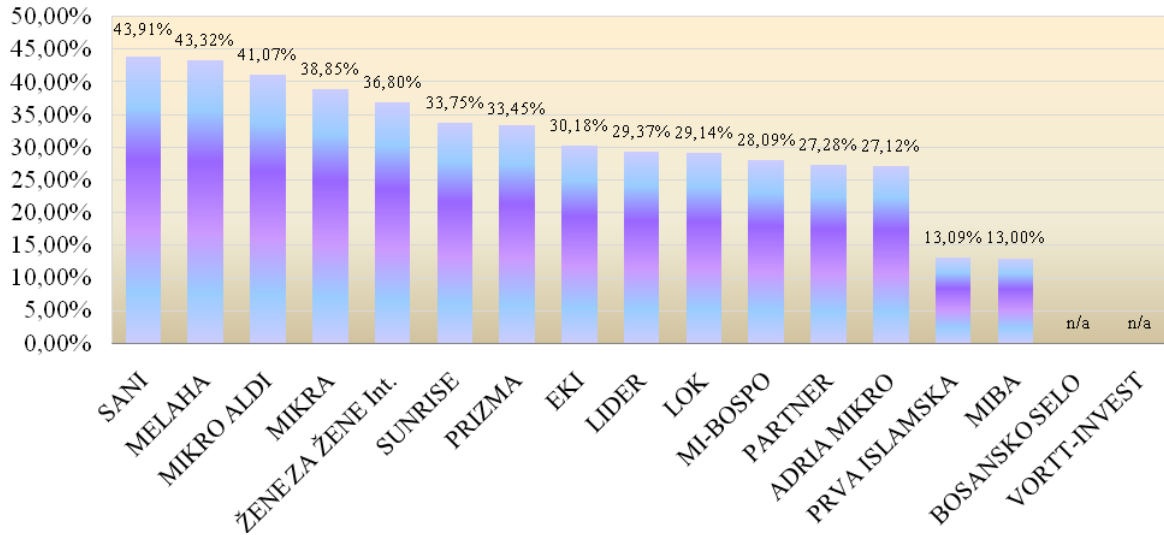

Grafikon 4.

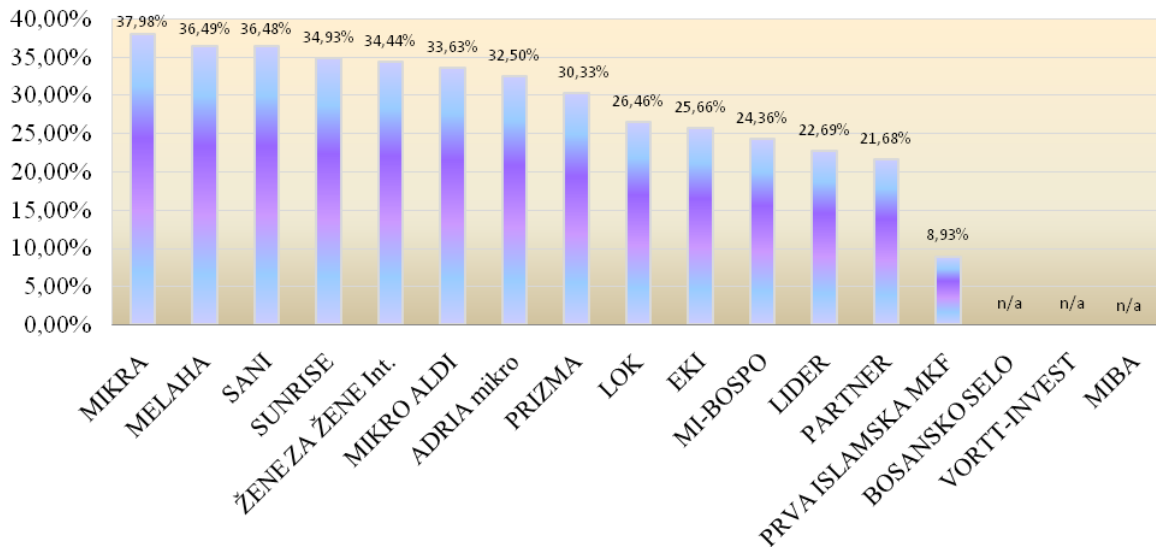
Grafikon 5.

**Prosječne ponderirane EKS na kratkoročne kredite
prema izvještajima MKO u III kvartalu 2011. godine**

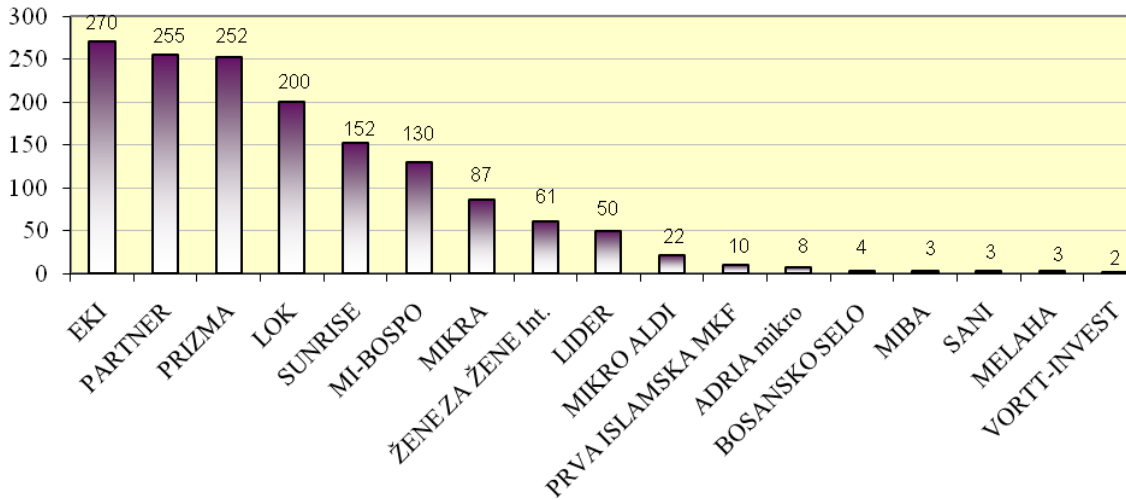
Grafikon 6.

**Prosječne ponderirane EKS na dugoročne kredite
prema izvještajima MKO u III kvartalu 2011. godine**

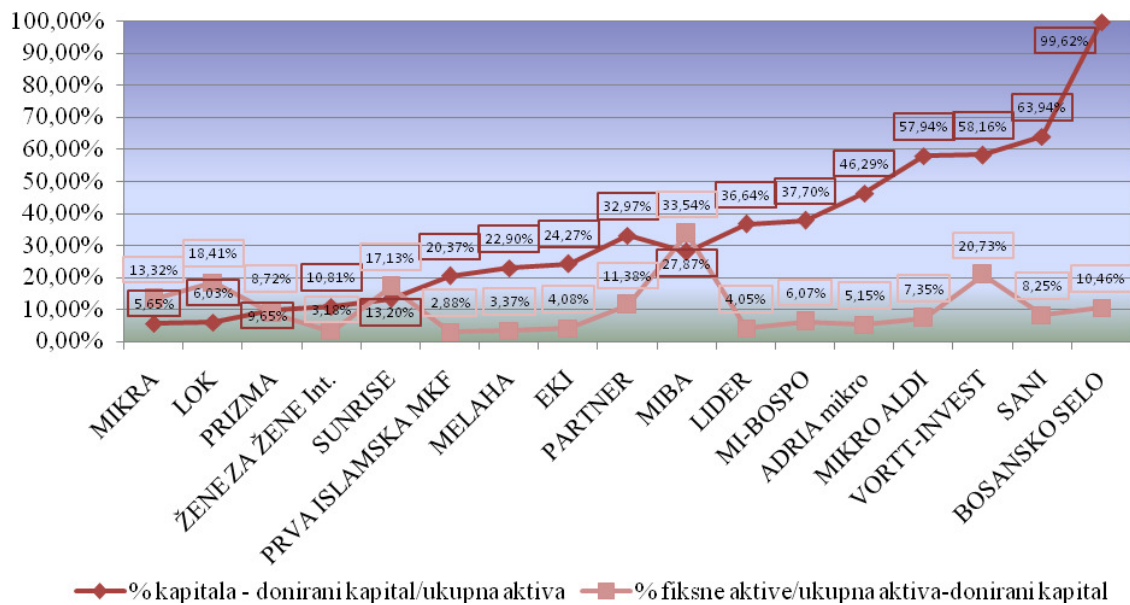
Grafikon 7.

Broj zaposlenih na dan 30.09.2011. godine

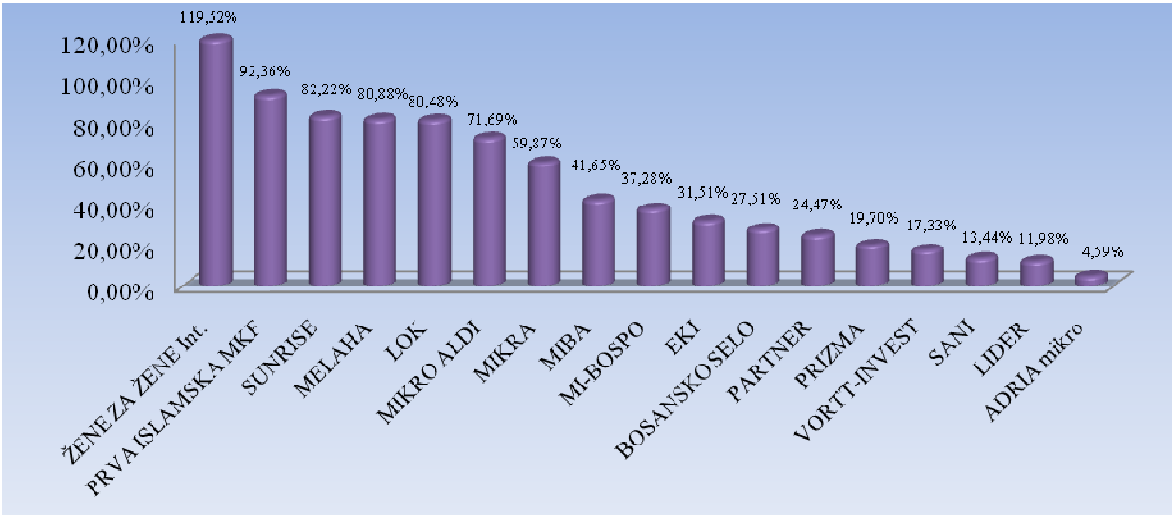
Grafikon 8.

Fiksna aktiva i kapital u odnosu na ukupnu aktivu na dan 30.09.2011. godine

Grafikon 9.

Ukupna potraživanja po otpisanim kreditima u odnosu na ukupan bruto portfolio MKO na dan 30.09.2011. godine

Grafikon 10.

Portfolio u riziku preko 30 dana na dan 30.09.2011. godine

